

B. N. L.

BERGALDUS

DECLAMATIO

BOLONNA

1499

Inc.
~~84~~
90

1 (176. e)

1

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

**Declamatio Lepidissima Ebriosi Scottatoris
Aleatoris de uitiositate Disceprantium:
Condita a Philippo Beroaldo.**

Relechet 2220

Horvath 2955

GW 4131

(1499)

Ad Venerabilem & Eruditum Sigismundum
Gossingerum Ecclesiæ Vuratislaviensis Canonicū:
Philippi Beroaldi Bononiensis Epistola.

Citi elegantisq; conuiuatoris est non tam
f apparatus ferculorum instruere: q̄ lepidita
te fabulorum hilarare cōuiuium: Q̄ ue
stiones autē conuiuales eē debēt neq; nodosæ neq;
austeræ sed iucundæ & inuitabiles super rebus ad
cōmunem usum uitæ pertinentibus: cū quadam fa
cilitatis illecebra: Q̄ uibus īgenia cōuiuorum uenu
stiora fiant: Et quodam quasi incitabulo foueātur,
quod sane genus ueteres adeo probarūt, ut de cōui
ualibus questionibus Aristoteles. Et Plutarchus &
Apuleius noster uoluminā cōscripserit, ut Asellius sa
binus dialogum festiuissimum condiderit: in quo
Boleti & ficedulæ & ostrea & turdi super principa
tu Ganæ Certamen inducitur: Ex hoc genere ludi
crarum questionum nī mirum illa tua est, Sigismū,
de mi amabilissime: quam mihi dissoluendam pro
posuisti. Scribis enim ad me in epistola eloquenter
elegantēq; conscripta ortā esse apud te inter coepu
lones atq; cōpranlores tuos Ludicram, & uere con
uiuiale disputationē: uidelicet quis fedior nequior
ue sit habendus meretricarius an Aleator an temu
lētus, qđ deniq; ex his tribus uitis sit culpabilissimū:
Cōsulis me adhibes preces ut libello tibi explicem:

2

quid super hac re sentiam. Et tanq̄ honorarius arbi-
ter controuersiam hanc ip̄e diiudicē: Ego qui liben-
tissime morem gero id Genus hominibus quibus
dare beneficium est accipere. sumpto Calamo hanc
ioculatoriam disputationem explicauī stilo decla-
matorio. planeq; scholastico. Ita enim credidi rem
planius lucidius manifestius liquere posse si hoc
charactere explicaretur. Cæterum quia socraticum
est & academicum nihil affirmat ego nihil decerno
ut dogmatistes: uerum ut opinator. Id opinor et pro-
bo qđ in ultimo positum leges: sic uarro sic cæteri
in extremo collocant qđ maxime probant. Et cum
suum cuique iudicium sua sententia sit: sequatur
unusquisq; qđ maxime pbabile existimabit: Ego
uero quicquid idest libelli tibi nuncupati Dono di-
coq; Sigismunde gossinger non minus eruditione
& nobilitate q̄ religione monstrabilis: qui ut elo-
quentiæ cultum: sine qua homo totus incultus: Ca-
peres: ut ingenuas disciplinas haurires ut barba-
riem exueres uenisti non pridem in italiā: fuisti
Romæ aliquot ānos uigilātissimus Romæ acade-
miæ cultor. Vbi eloq̄ntia latialis nata educataq; ē:
unde tu suffarcinatus auro & argēto hoc ē eloqo &
doctrīa. In patriā remigrasti nō solū Canonicatu di-
gnissimus sed & Episcopatu. Vbi studia humanita-
tis repastinās indies cultior doctior honoratior exi-
stis. Gaudeo qđ cōmentarios meos cum primis pro-

bas & quecūq; ex incūde nostrā litteratoria forma
ta cusaq; circūferuntur : habes continenter in mani
bus. Quæ cum tu cum pleriq; omnes tui similes p
bent idq; mihi per epistolas quotidie significant: fa
cile adducor ut Credam non eē inuenuitissima. &
ut græce dicitur Amusotata. quæ tātorum uirorum
iudicio comprobantur. Nec enim Credibile est tam
multos aut assentari aut falli: Itaq; mihi blandior &
hoc inuitamēto illectus Cōmentarios Apuleianos
subsidijs temporibus procudo. Texitur opus sane
luculenter. & intra duos ad summum sesquimēses
absoluti edolati impressi in publicū progredientur:
Quorum tu quoq; fies particeps : Interim accipe li
bellum hunc: quem expeisti : loculatoria disputa
tione festiuum. lepidula eruditione iuitabilem : De
clamatorio filo contextum: quem suadeo. aut super
Cenam legas aut post Cenā: sic enim opinor faciet
ad stomachum. Cum matutino & sobrio seria atq;
austera Conueniant: quicquid id est letus cape: & li
bellum hilaritudinis plenum hilari frōte suscipito:
Vale & amiciciam cole.

pater qui tres filios habebat unum Scortato rem Alterum Aleatorem / Tertiũ Ebriosum moriens in testamento ita scripsit: Ex filiis meis turpior uitiosiorq; ex heres esto: post mortem patris cõ tendunt fratres quis nam exheredatus esse dicatur. res agitur apud iudices per quandam quasi Antica tegoriam hoc est mutuam accusacionem: quam qui dam concertatiuam nuncupant: in plerisq; contro uersis prisci declamatores uti consueuerunt perso na aduocati propter aliquam ipsius qui causam di cit deformitatem & uitii turpitudinem. Hic q̄q̄ per sonæ fratrum inhonestæ sint & turpes ut illis pro se loqui nefas esse debuerit: Ego tamen existimaui to tam causam planius explicari & uehementius agi posse: si ipsi semet mutuis criminationibus pulsa rent: q̄ si peraduocatum res ageretur: primas partes Ebrioso dedi: ut contra duos unus dicat: ut mox unus a duobus retaxetur: Conditio huiusce causæ illa est / ut pro sua quisque salute sollicitus nihil de proximo cogitet. Lector attende Letaberis.

Ebriosus contra Scortatorem & Aleatorem.

non ignoro iudices quanto onere Causa no stra prematur / Ex hoc parentis elogio: pro/

pter quod sit ut sordes nostræ inuulgentur : ut probra nostra in propatulo conspiciantur. Et quod maxime cauendum fuerat ut accusatione mutua frater inuchi cogatur in fratres. Sed qui semel labe utiositatis infectus sequestrato pudore frôtem perfricuit qui famæ contemptor est, non tam infamiam ueretur q̄ famem timet: Creditque prouerbio græco clamitanti miserimum esse fame mori & quod parafitus ille Plautinus dixit : putat esse uerissimum : miserimus est : qui cum esse cupit quod edat non habet : proinde iudices ne ego esuritione tabescam / si exheredatus a patre sententia uestra pronunciet : ne inter mendicos sedens manum ad stipem porrigere cogar : agam hodierno die causam meam aduersus duos fratres. & potentissimis argumentis demonstrabo uel alterutrum uel utrūq; nimirum esse quem pater exheredatum esse uoluerit. Quāuis mihi satis superq; esse debuisset / ad exheredationem effugiendam uos edocuisse alterum ex fratribus esse q̄ me sordidiorē perditiorēque: Verum ut res magis colliquefeat separatim atq; diuisim / utrunq; in cessere / mihi in animo est: ut post explicatas unius sordes : Alterius quoque maculosam uitam insectāter inuadam: Quāquā non me preterit q̄ sanctum sui nomen fraternitatis q̄ arcta fratrum coniunctio q̄ frater diligendus utpote quasi fere alter dictus : Sed mihi non tam fraternitas hoc tempore colen-

Miserri /
mū fame
mori.

Frater fef
alter.

SCORTATORE ALEATORE.

da est q̄ mendicitas cauenda. Verū est profesto illud
 uerbū uetus : omnes sibi melius esse malle q̄ alteri :
 quisque sibi proximus est. & tunica pallio propior. **Tūica pal**
Cæterum ne longiore q̄ par sit exordio uos morier. **lio ppior.**
 Iam controuersia ipsam ex testamento paterno deri
 uatam quæso dispicite. Iubet pater eum ex nobis
 exhereditatū esse qui sit uitiosior : quis non intelligit
 quis non uidet siue uerba siue uoluntatē scriptoris
 intueri libeat scortatorē designari : quo uitiosior nul
 lus existit : Testamentum potentissimū est : Ultima
 defuncti uoluntas rata esse debet : hæc uobis spectā
 da est : ad hanc perinde ac scopon sentētia uestra di
 rigenda. Ait pater uitiosior ex filiis exhaeres esto :
 Scio me bibacem esse & uini cupidissimū Sed hoc
 si uitiū est longe profecto minus est q̄ fraterna scor
 tatio labesq; meretricaria : Nam ut prius cū amatore
 meretricis agam quid potest fedius esse : quid uitio
 sitis : q̄ amore meretriculæ turpissimo torqueri & isa
 nire : inter scorta nō tam degere q̄ delitescere ? Vbi
 patrimonii famæq; dispendium fiat : ubi ex libero
 seruus euadas sisq; seruituti indignissimæ mācipa
 tus : ois seruitus homini īgenuo & liberaliter educa
 to intolerāda est : ille uero ultroneā subit seruitutē :
 & eā qdē indignissimā q meretricariis pedicis īpli
 cat : cui mulier impat : cui leges īponit p̄scribit iubet
 q nihil impātī negat pōt : nihil audet recusar : poscit
 dādū ē : uocat ueniēdū. eiicit abeūdū. minar extime

Fama &
opes.

scendum. Duo ante oīa sunt: quæ mortales magni-
pendunt fama & opes: Quid enim per deos imor-
tales mortalibus cōtingere potest illustrius q̄ nomi-
nis splendor q̄ fama q̄ gloria? Cuius cā Tot erum-
næ tot sudores. tot uigiliæ. ultro subeuntur ac tole-
rantur: ut nō immerito Cecinerit Valerius Flaccus:
Tu sola animos mentemque peruris gloria: Vt ue-
rissimum sit illud Solomonis melius est nomen bo-
nū q̄ diuitiæ multæ: præterea quid utilius: quid dul-
cius: quid beatius q̄ opulentum patrimonium q̄ di-
uitiæ luculentæ: Quarum causa impiger extremos
currit mercator ad indos: propter quas uita morta-
lium facta est laboriosa. Et irrequieta. sunt pleriq;
qui mortem potiolem q̄ egestatem putent: quibus
intollerabilis uideat̄ nuda illa uita & omnibus qui
buseunque antea habundauerit destituta. Apud na-
batheos: qui opes iminuit publice mulctatur: q̄ au-
get honore afficit: Quas tam græci q̄ barbari cum
tertium locum honorum tenere debeant: primo ta-
men in loco collocant: ut auctor est Plato. Atqui
utriusq; huiusce boni iacturam facit meretricarius:
Namque amationes meretriciæ grande ferunt una
cum damno dedecus: infamiam asserunt opes au-
ferunt: Male consulit & rei & famæ mulierarius
amator: Quibus homini detractis nihil plane erit
illo despectius: nihil notatius. Itaq; amator despec-
tissimus notatissimuscq; est habendus. qui scorto ho-

Mos na-
batheoz.

SCORTATORE ALEATORE.

nestum officium postponens qui in gurgustio deli-
 tescens assiduis pulsatur infamiis patrimonii decoc-
 tor. mendicitatis infamissimæ coagulū : Bonam de
 perdere famā rem patris oblitmare malū est ubicūq;
 ut inq̄t satyrogaphus: Amator ut plautinus seruus
 festiuiter enarrat. bona sua pro stercore habet: foras
 iubet ferri/ domi quicquid habet perdit: quādo qui-
 dem ipse perditus est: Meretrices ut dicūtur ita pro-
 fecto sunt procaces : nullus est finis poscēdi nullus
 dandi : ut amatoris libido rediuiua resurgit estq; in-
 explebilis : sic meretricis. est iexaturabilis ꝑcacitas.
 Et cū hodie aliquid dederis: hodie quoq; aliud dan-
 dum est: Et cum scorti precium unus sit panis si So-
 lomoni credimus Argētariam salutem ab Amasio
 quotidianam deposcit : Exenteratque quotidianis
 iētibus marsupium: Meretrix tāis per blanditur dū
 illud qđ rapiat uidet : Amator quā diu habet quod
 det tā diu illi Atridēt edes meretriciæ & patēt fores:
 Vbi despoliatus inopia argentaria laborat foras ex-
 truditur: Non ne comedia humanæ uitæ speculum
 est : atqui apud Comicos poetas tota est meretrica-
 ri amoris infectatio: Adolecentes in Scortis male
 audiunt: patres filios a turpi amore meretricis auo-
 care abducere : Auellere omnibus uiribus neruisq;
 contendunt : Ut id nobis documento sit uitandas Suauia/
 esse meretricum illecebras. fugitandas suauiationes tiones.

DE EBRIOSO

- Poscinū** / **poscinūmias.** Quarum uafricias : laquēcos : illicia :
miaē / blandiciasque uiscatas / enumerare quis possit ?
 In mercatore Plautinus pater Charinum filium uir-
 seo muliebri implicatissimum castigatione Clamo-
 sa & obiurgatorio sono ad bonam frugem reuoca-
 re contendit : Tanquam nihil peraeque dispendio /
 sum rei sit & moribus ac amor : In truculēto seruus
- Meretrix** / meretricē ego inqt itē esse reor maū ut est : qđ des de
ut mare. / uorat nūq̄ habundat : In asinaria ait adolescens de-
 spoliatus & exclusus Mare non est mare. Vos estis
 mare acerrimum : In cistellaria : meretrix fortunati
 est oppidi simillima non potest suam rem obtinere
 sola sine multis uiris : In sticho qui potest mulieres
 uitare uitet. Apud declamatores inducuntur patres
 qui elogio testantur exheredatos a se filios propter
- Decalog** / ea quod meretrices amauerit. In decalogo legis do-
 minica praecepta decem Dei digito conscripta conti-
 nentur : Quibus recte uiuendi formula prescribi-
 tur / homines ad sanctitudinem instituuntur : inter
- Nō mœ** / quae illud est memoratissimum. non mœchaberis
chaberis / Quo uerbo non solum interdicitur nobis adulte-
 rium cum alienis uxoribus : sed & omnis fornica-
 tio : quippe in canonicis scripturis. ut docet diuus
 Augustinus & in Decretis . xxxii . questione quar-
 ta proditum est. nomine mœchiae omnis fornica-
 tio omnisque illicitus concubitus significatur : Si

quæ a Pontificibus Decreta sunt seruari debent: quanto magis quæ a Deo. Tu qui scortator & meretricii Amplexus affectator es non ne uides te facere contra diuinum interdictum? Sed qui precepit nõ macchandũ. Idem in eodem decalogo haud quãq; precepit non bibendum: Ad hæc Amor formæ rationis obliuio est insanix proximus. Turbat confilia. Altos & generosos spiritus frangit: A magnis cogitationibus ad humillimas retrahit. Querulos iracundos. Temerarios dure imperiosos. Seruiler blandos omnibus inuitiles ipsi nouissime amoru facit. Nam cum fruendi cupiditate insatiabili flagrat plura tempora suspicionibus lachrymis conquestionibus perdit. Odium sui facit & ipse nouissime odium est: Hæc luculenta diui Hieronymi peroratio quem non meretricariorum atque amatorum rubore suffundat? Quis Amasius talia audiens non repente se dānet: ueluti feda uitiositate maculosum? Quis uenerius miles nõ hæc in semetipso recognoscens ingemiscat: nãque amorem amatorẽq; cuncta hæc uitia sectari solent. Cura. Egritudo. Insonnia. Erumna. Ineptia stultitia & temeritas incogitãtia cupiditas petulantia. Auiditas. Desidia. Inopia. Contumelia & dispendium. Amor Carnificinam commentus est. Amor amara dat mores hominum moros & morosos facit. Amatoris animus Clauo

Hieronymus.

Plautina.

DE EBRIOSO

cupidinis fixus apud edes meretricias retinetur.
 Viuitque in alieno corpore: Adeo ut plautinum il-
 lud dicere meritissimo possit. Vbi sum ibi non sum
 Vbi non sum ibi est animus. Quid non ne in uul-
 gari maledicto conuittioq; quotidiano est nomen
 Scortatoris: non ne in confesso est Amorem furo-
 rem esse & meretrices famosas: sectari autem rem
 furibundam non ne furere est: Sectari rem infamē
 non ne infamiae proximum atq; confine: Adhuc
 Amator saepe Crudeli feritate grassat' ac furit obri-
 ualitatis suspicionem. meretricum enim nō est unū
 inseruire amantem: sed fouere complures. Et ex
 multiplicibus racemis sibi facere uindemiam. Hic
 bella iniuriae suspensiones in militia amatoria: hinc
 marius hellade percussa se precipitat: hinc ama-
 tor non solum miser & erunosus uerum etiā
 turpissimus criminosisq; censetur. Quan-
 to me magis iudices excutio / Tanto plura suc-
 currunt ad taxandam meretricarii fratris fedita-
 tem. Et imprimis illud Apostoli Pauli qui eui-
 denter ostendit uitium Fornicationis inter reli-
 qua esse spurcissimum: qui Corinthios instituens
 ita proclamat. Fugite fornicationem omne enim
 peccatum quod cunq; fecerit homo / Extra cor-
 pus est qui autem fornicatur in corpus suum pec-
 cat. Adde quod qui Cupit bibere non erubescit id

Apostol⁹
 Paulus.

palam profiteri. Et manū in propatulo porrigerē ad
 poculum. qui uero desiderio rei ueneriæ detinetur
 furtim id agit & clanculum: Cum cupiditatis erube
 scendæ depudescat: non credis id mihi? Audi nobi
 lissimum philosophorum Aristotelem in problema Aristote/
 tis ita disquirentem. Cur homines rem agere uene les in pro
 riam cupiētes confiteri se id cupere maxime pudet: blematis.
 bibendi autem. aut edendi desiderio cum teneātur
 confiteri non pudet: possem infinita prope congere
 re: sed adhibendus est modus: quem in rebus omni
 bus utilissimum perhibēt: Igitur o frater. Cū in scor
 tis male audias scito hoc eē omni probro probrosi
 omni turpitudine turpius: In tātū. ut nullus ignoret
 scortari & i meretricario cenobio se & sua neq̄ter p'
 fligare: id dici & eē p̄stremissimū uitioꝝ: qđ nec ip̄e
 opinor frater inficiaris: Cū improboꝝ mos sit non
 improbitatē occulere: sed ex ip̄a uitiositate gloriari.
 Neꝝ hæc de scortatore ac meretricario dixisse satis
 superq̄ sit. Trāseamus agedum ad aleatorem: quē
 non minus fedā uitii labe maculosum eē confirmo:
 adeo ut multa quæ in illū dicta sunt in hūc pæque
 retorqueri possint: Et alia pleraq̄ quæ dum a nobis
 perpenduntur queso diligenter attendite.

Alea res damnosa est ac turpis: furtoꝝ ac rapinæ
 conciliatrix. malarum cogitationum parens: homi
 nis interioris carnificina: uirtutum atq̄ omnis hone
 stæ meditationis expultrix: Irarum maledictorūq̄
 Vitupera
 tio Alex.

DE EBRIOSO

In deos hominesque suscitabulum: Cui qui manci
 pati sunt semper Angore torquentur: semper tristi
 rudo illorum uultus innubilat: semper desperanter
 semper furenter omnia agentes conspitiuntur: Ni-
 mirum id uitium est quod scriptores omnes prosci-
 dunt infamant Criminantur: Quod a legum con-
 ditoribus male mulctatur. Aristoteles in clytissimus
 philosophorum quarto Ethicorum uolumine Alea-
 tores infamat. Illiberales esse & in sordido lucro uer-

Lex de a- fari scribens: Apud iuris consultos Titulus est de
leatoribus. Aleatoribus. Quo animaduersio constituitur in eos
 quoque qui ludere compellunt: Senatus consultum
 uetus pecuniam ludere interdicit. Quo uin etiam. M.
 Tullius auctor est. lenticulam. M. Antonii Collu-
 forem lege de alea esse condemnatum. Qui homi-
 nem nequissimum ob id uocat Antonium. quod in fo-
 ro atque in propatulo alea luderet: Oratius quoque aleam
 legibus interdictam tanquam rem improbam osten-
 dit illo uersiculo. Seu malis uetita legibus alea: Non
 ne iter Catulliana maledicta sunt Aleones quoque?
 sic enim prisci aleatores nominitabant: Non ne con-
 fessum Aleatorum in ludo Talario turpissimum esse
 dixit Arpinas orator: Non ne Alea pernosa: non ne
 animosus aleator satyrico dente perstringitur? Quis
 quis inuentor Alex exististi: tecum enim mihi res
 est: non rem uoluptariam ut uulgo creditur. sed pe-
 siferam ac detrimetosam es comentus: quae mul-

tos ad mendicitatem redactos. furaces. grassatores.
 sacrilegos. fieri coegit: Et quoniam non est nobis
 hæc oratio habenda apud imperitos iudices. neq; in
 conuentu rusticano liberius paulo de studiis huma-
 nitatis ac litteris interioribus disputabo. Nec non
 ex secretariis platonis eruta inuulgabo: Plato phi-
 losophorum deus refert i phædro fuisse demonem
 nescio quem ex uetustissimis diis egyptiorum: cui
 dicata sit ibis Auis illa Egypti peculiaris. Non au- Ibis nõ ẽ
 tem ciconia ut uulgo creditur: quæ Rostri ad uncita ciconia.
 te per aluum: sese perluens Clysteris usum demon-
 strasse mortalibus proditur: Demonem autem hũc
 theuth. siue theutatem primum inuenisse Geome-
 triam. Astronomiam. Arithmeticam. & litteras: eũ
 dem Talorum alexque repertorem exiisse: Di- Inuentor
 gnum ego amplissimo preconio Theutatem iudico taloy the
 iudices quatenus litteras & disciplinas ingenuas in uth.
 uenit: Quod uero Talarium ludum Aleamque pri-
 mus ostenderit feda suggillatione notandam cen-
 seo. Adeo ut mala bonis comparata preponderent:
 Nec minus uitiositatis sit in Aleæ commento. q̄ bo-
 nitatis in litterarum inuentione. Herodotus græ-
 cus Liuius quem. M. Tullius patrem historię nun-
 cupat auctor est. Lydos primos Aleæ Tesserarũq;
 ludum Et cætera genera lusoria preterquam tala-
 ria excogitasse: Cæterum siue theuth ut memorat
 Plato: siue lydi ut autumat herodotus inuenere in-

strumenta luforia: Vtriq; mediufidius tradidere
 mortalibus inuentum perniciosissimum: Cuius co
 mites sunt fraus. periurium. Impostura medicitas:
 Et ex mendicitate mala mens malus animus. Et cō
 sequenter ad scelera facinorosissima audenda pro
 cliuitas. piget commemorare q̄ multi hoc vitio teter
 rimo ad incitas egestatemq; redacti sibi & suis fue
 runt dehonestamento: Quam multi dum furtifi
 cas ob aleam manus habent: Carnificis laqueo strā
 gulati. mortem oppetiere ignominiosissimam. Ad
 hoc Aleatores publica pulsantur infamia: Et quia
 differimus. apud Aures eruditae Eruditionisque si
 tientes. non erit absolum si ab illa orandi lege Re
 thorica paulum deuius excurram excursione plau
 sibili: Idq; ex declamatoria institutione & titu. Inter
 ceteras nationes studiosissimi tesserariae lusionis
Germani Aleatoresque maximi Germani fuisse produntur/
Aleato Aleam inter seria exercentes: tanta lucrandi per
res. dendiue temeritate. ut cum omnia defecerunt extre
 mo ac nouissimo iactu de libertate ac de corpore
 contendant: Victus uoluntariam seruitutem subit.
 Et quamuis iunior quamuis robustior foret Alliga
 ri se patiebatur ac uendi. Ea erat ut inquit. Cor. Ta
 citus in re praua peruicacia. ipsi fidem uocant: insi
 tum hodieque est germanis studium Aleæ ani
 mosioris: In qua fidem Collusori seruant: Et pe
 cuniam perditam perinde ac mutuaticam uictori

cum fide representant : Dirum prorsus illud est sy-
 dus natalitium:quo progenerantur Aleatores; quo
 homines fiunt rei prauæ ac calamitosæ mancipati :
Quicūq; in Nona parte libræ habuerit horoscopū **Horosco-**
 is erit si firmico materno credimus aleator populari **pus.**
 notione perspicuus : Vtinā possent e uita in totū ab **Aleatoris**
 dicari tolliq; tesseræ & chartulæ lusoriæ sicuti iā pri-
 de tali sublatis sunt:Et lusio talaria abdicata:Video
 plerosque omnes ex uobis contracta fronte mussan-
 tes qđ talos talarūq; ludum dixerim exoleuisse: **Tali.**
 lite ob id ad murmurare:uera locutus sum iudices/
 nullus est error in uerbo. sed uulgu Errorē promi-
 scuo implicatur Existimās talos esse instrumēta lu-
 soria quibus quotidie passi luditur. Cum tesseræ il- **Tesseræ.**
 læ sint nominandæ non tali: Et uti totā rem plani-
 us noritis scitote talos fuisse quaternos in ludo tala-
 rio/Ex talis quadrupedū factos:qui ī posterioribus
 tantū pedibus esse produntur Aristoteli. Plinio Ce-
 terisq; Physicarū disciplinæ; consultissimis: græci
 talos astragalos uocāt: Vnde & Astragalizōtes dic **Astraga-**
 ti talis ludentes. In lusione talaria **Q**uatuor tali ef li.
 ficiunt iactū felicissimū. **Q**uē ueneriū nūcupāt:Et **Ven⁹ iac**
 a poetis uenus uocitat. In ludo uero tesserario tres **tus.**
 tāntū tesseræ sunt:quæ ex sex lateribus æquali latitu-
 dine planiciæ; quadratæ cōfiūt:græci cubos appel-
 lant:qđ & nostri:ut. M. Varro. Gellius. Macrobius
Victruius tradiderūt:Inde cybeuticos dictus alea

DE EBRIOSO

tor: Tesserarius ludus nunc ubique gentiũ ubique
 locorũ i usu quotidiano frequẽtissimus ẽ. tres tessere
 siue cubi: quos taxillos docti idoctique falso nomi
 nitant: in alueolũ iaciunt sic enim tabula aleatoria
 nũcupatur. Cũ talis quatuor in ludo talario antiqui
 tus uterentur. Hic scite apud epigrãmatistã tesserae
 numero talorũ impares se se esse pfitentur. Vtinam
 ergo ut domũ repedemus. Vtinã tesserarius ludus.
 Et ois alea dãnosa ac p̄ceps abdicari posset & tolli.
 Vtinã Aleatores. Quorũ uita & ars ludus est exter
 minari atque interdici ne res quã uoluptatis causa ut
 aiũt repta est i mestitudinẽ luctũ egestata mortales
 impingeret. Dic queso Aleator non erubescis uel si
 erubescere nõ nosti nõ ne pallefcis nõ ne igemiscis?
 quoties audis te aleatorẽ nomine probrosissimo uo
 citari? quoties digito pretereuntiũ ob isigne uitium
 demõstraris? Equidẽ malo uinolentus dici q̄ Alea
 tor q̄ scortator: malo illo liquore mulceri qui letifi
 cat deos & homines: sine quo leticia esse in cõuiuiis
 nõ potest. Vnde & leticiã bacchus dator a celeberr
 mis auctoribus dictus. qđ si uitiũ est ut isti uolunt
 pfecto est ignoscibile: neque ullis legibus interdici
 tũ. Quinimo platonice leges: qbus nullã sanctio
 res: uinolentiam & pocula largiora pmitunt pinde
 ac fomitem quẽdã ingenii uirtutisque icitabulum:
 Asclepiades nobilissimus medicorum Vini utilita
 tem &uari uix decorum potẽtia posse pronũtiauit:

Vinū eloquētes facit & ut inq̄t Oratius Flaccus. Fe
 cūdi Calices quē non fecere disertū: Cui subscribit
 poeta alter lepidissimus scribēs possū nil ego sobri/
 us: bibēti succurrūt mihi q̄ndecim poetæ: Et cū alea
 atq; fornicatio plenæ sint āxitudinīs & curæ Cōtra
 uinū tristitiā discuit & nubila humani animi fere/
 nat. Estq; remediū curarum: quæ Anxiferæ sunt &
 edaces p̄sētissimū: qđ Lyricus poeta cōmodissimo
 Epitheto dixit obliuiosū. Vitā beatā nulla res alia
 magis efficit q̄ animi securitas mentisq; tranquilli/
 tas. Hāc nobis uinū parit. sōno accōmodatū & secu/
 ritatibus. Hoc certe fuit nepēthes illđ qđ homerica
 helenā thelemacho p̄pinauit obliuionē tristitiæ ue/
 niāq; afferēs. Qđ utiq; oībus mortalibus foret p̄pi/
 nādū: Vñ & nepēthes ab effectu nūcupatū: Q uod
 eo tristitiā & luctus oīs aboleat. merito bacchū ob/
 tā suaue inuētū Deū finxit Antiquitas: Merito ī celo
 est uīndemiator collocatus. merito bacchus ipse li/
 ber pater nominatus nō tā ob licētiā līgue neq; ob
 libertatē boetiis datā q̄ qđ liberat seruitio curarū ani/
 mū: Et ut morbis q̄busdā Ita tristitiæ medef. p̄inde
 s̄ctissimus & uitioꝝ obiurgator seuerissim⁹ Sene/
 ca p̄cipe nō dubitat liberaliores potiōes eē haurien/
 das & aliqñ usq; ad ebrietatē ueniēdū. Ad hęc n̄ ne
 maximi herouū regū philosophoꝝ ebriofī atq; bība/
 ces fuisse memorat: Q uoꝝ exēplis illustrib; ebrie/
 tas ip̄a honestat: Et uitū ebrietatis si mō id uitium

Vinū obi
 liuiosum.

Nepēthes.

Vīdemia
 tor ī celo.

Vnde li/
 ber.

Hercules est/sit imitabile. Herculé inter heroas famigeratum bibax. quo nihil illustrius : ebríū & castabundū fuisse accipimus: Ideoq; sciphū illius poculū esse ut liberi patris cantharū: ob hoc fictores herculé cū poculo figu-

Alexāder rant. Alexāder magnus/quo nihil maius/ Vini aut/
Termulé dissimus fuit ad temulentiāq; p̄cliuior. Cato quoq;

tus. qui exēplar uirtutū & norma est: qui ut sapiens dicitur. Ita re uera fuit: Vino idulsi/ Ebrietatisq; hilari/
Cato uin- tate demulctus interdū est: Cuius olim ebríū uelatū

nos. Caput cum quidā quibus obuius fuerat retexissent Erubuerunt: Nimirū quia ebrietas quoq; in catone uisa est uenerabilis : Ergo igitur cū uiri tā clari. tam magni. tā sancti. Vino indulserit/ cū uinolēti frequenter extiterit: Cur pudeat me & dici & eē temulentū? Cur in me sit criminofum qđ nō solū excusatur exemplis ueq; etiā defenditur: Deniq; Cur mihi dāno sum sit iudices si id facio qđ hercules. Q uod alexāder: quod Cato factitauerūt? Q uorum auctoritas tanta est ut ebrietatem honestam magis efficere possint q̄ ipsi ex ebrietate turpes fieri.

Habetis perorationē meā in duos fratres alterū fornicariū alterū aleatorē. Q uoꝝ alterutrū uestra pronūtiatione dānari necesse est si nouissimā defūcti testatoris uoluntatem tueri uultis : qua animis uestris nihil debet esse sacratius: quāto enī uinolentia minor sit uitiositas fornicatione uel alea. uel utroq; scitis: Et hoc scio uos scire. Q uo circa pnuntiate iu

dices q̄so uel in hūc uel ī illū : ut ego sentētia uestra
absolutus possim paternis bonis p̄frui comiter atq;
hilariter: ut indulgēs uino excusabilis sim exemplo
Herculis Alexādri & Catonis: quos uitæ duces h̄re
non solū uenia sed etiā laude dignum est. dixi.

Scortatoris & Aleatoris recriminatio aduer
sus Ebriosum.

e Sopi fabulatoris elegātissimi apologus iudi Apolo
ces narrat: homines duas māticas h̄re. Alterā gus.
anteriorē: alterā posteriorē: ī priore aliena uitia mīt
ti. In ea quæ a tergo ē: Nostra occultari: quo apolo
go sciēter & festiuiter significat̄ mortales obseruā
papulas alienas ī ppriis ulceribus icuriosos. In alie
nis peccatis noscēdis oculos eē in suis talpas: Ne
minē uideŕe qd mātica ī tergo sit: Hoc cum imple
risq; aliis Tum hodierno die ī fratre cognouimus: Mantica.
Qui ī negotio suo hebetior. In alieno acutior festu
cam ī oculis nostris aspiciēs trabē nō uidet ī suis: q
copiose & elegāter ī meretricarios aleatoresq; porā
Ebricitatē: Cui obnoxius ip̄e est: non solū dixit esse
ignoscibile: Vex̄ etiā si diis placet quasi expetibile
atq; dignā laude est conatus asserē. Nos uero iudi
ces nihil uerrucas nostras cōuelantes simpliciter in
genueq; fatemur malū eē scortari: Et forū aleatoriū
Calefacere: Sed maius malū temulētia esse cōtēdi

mus. Idq; euidentibus argumētis planū faciemus. Vos quesumus ut sicut attēte fratrem audiuiſtis: ita fratres inuehētē: Ita lubētibus animis nos audiatis fratrem relaxātes. Vt si quā ille uoluptatē maledicendo cepit: Eādē male audiēdo pēitus amittat: qui cū dixerit qd uoluerit: nō iniquū ē si audiet qd noluerit. Vestrū erit officiū iudices causa utriq; porata collatione uitiorū: de qbus agit: facta solerterq; perpēsa ferre sentētiā. Homo ut hīc ordiamur ex animo & corpore cōpactus nihil habet pensius cariusq; q̄ se metipsum: Vnde fit ut animi ac corporis incolumitatē diligentissime custodiat: Et ea cū primis appetat: quæ græci τα πρῶτα φύσῳσ latini prima natura siue primigenia appellant: in qbus numerantur ualētudo sensus integri & oīum partū conseruatio q̄ bus nō pauci sūmū hominis bonū metiunt: Et cū uitæ ars prudētia sit: quæ iter bona animi potissimū elucet eā p̄cipue incolumē seruare debemus: ut uiuēdi ratione cōstemus. Hæc igit̄ animi & corporis incolumitas cū sit rerū omniū p̄ciosissima: Cū bōa animi & cōporis sint maxima bonorū: q̄s nō uidet id uitū longe maius esse habendū: quo maiora & plura hominis bōa p̄fligant: Atq; cuncta hæc ebrietate cōcutiunt & uini crapula hebetescūt: Temulētia mentē obnubilat. Cōporis ualitudinē p̄fligat: Nec nō ē rei famāq; dispendiū. Vetus uerbū est sapientiā uimbrari. no obūbrari: Quod uigorē animi ipedit ad p̄cinc

Primigenia.

Naturæ.

Sapientiā

Vino ob

umbrari.

tum tendētibus quā inre subit admirari priscorum diligentiaq̄ significatissimo uocabulo uinum temetum appellauere: Ex eo quod teneat mentem ac tenet. Vnde & temulentia ebrietas nominata: Quid per deos fedius quid turpius eē potest: q̄ qd̄ homo extra hominem extraq̄ humanum intellectu mi p̄ uī nolentiā collocet: semet ipsum ignoret: nec plus sapiat q̄ bimus puer aut anniculus: Vini calentis aspergine sanitas mentis expugnatur fitq̄ rerū omnium obliuio morsque memoriæ: Non est temulenti animus in sua potestate merus uino & ebrietate deuitus quod neq̄ fornicario accidit neq̄ aleatori: Et ut eleganter diffinit Seneca grauissimus uinosorum censor nihil aliud est ebrietas q̄ insania uoluntaria: non ne hoc probum omni probro maius est hominem ultronea insania oblectari: Cuius peculiare bonum est sapere & sanitate mētis perfrui: Adice ex uino uertigines capitis: tecta mobilia: gradum Errabundum. Nam ut ait scitissime plautus luctator dolosus est uinum: pedes captat primulum: merito dixit Androcides sapientia clarus: sicut uenenum est homini cicuta: Ita & cicute uinum: intelligi uolens ueneni Venenum esse uinum. Quam multi morbi atq̄ egritudines ex uini intemperantia proueniunt quis ignorat: Cum hinc ulcera oculorum: neruorum resolutio tremulæ manus: Cum hinc Causones id est febres Estuantes: Cum hinc pedes ulcerosi

Temetū.

Temulētia.

Ebrietas quid.

Luctator Vinum.

Vinū uenenum.

Causōes.

ac podagrici: Aliaq; innumera morborū genera pro
ueniant. unde merito dici pōt: ebrietatē pœna p̄mit
comes. præterea quod non minus turpe est uino fe
tent ora nimio. & graueolentia hanelitus inficitur.

Aīa ex ui
no fetēs.

Vis uidere quā noxia ac pestifera res corporibus sit
uinū? ubi quispiā egrotat. statim ex p̄scripto medi
corū. uini potu interdicitur: Tāq; id fomentū incendi
uūq; morbi sit: Ad hæc rei suæ male consulit homo
Ebriosus. dum uina preciosa cum dispendio patri
monii undiq; conquirat: dū uinū pluris q̄ aurū facit:
Idq; iucundius q̄ solem intuet̄: Videmus quotidie
multos: nec enim ī re notissima exemplis opus est:
ad inopiam egestatēq; redactos ebrietate sumptuo
sa. Tanto labore & impendio constat quod mentē
mutet: ac furorem gignat. Et ita uinū sæpe causa ē:
ut patrimonia & opes decoquantur: ut uacantes po
tibus cōsumantur: sicut Solomoni plane credi con
uenit. Quāta autem labes infamiæ: q̄tū dehonesta

Maledic
tū ebriof

mentum subsequat̄ id uitium homo nemo non nei
scit: Cū opprobatio ebrietatis īter cætera cōiuitia sit
maledicētissima: cū quotidianū hoc maledictū tāq;

Oenoba
res.

maximū ī altercationibus audiat: Achilles homeri
cus nō p̄brū ullū fedius iuenit: quo p̄scinderet Aga

Marer au
gustini
mero bi
bula.

mēnonē illū regē regū. q̄ ut οἰνοβαρο hoc est uino
pressus atq; uinolētus appellaret̄: Olim diui Augu
stini mater. cū ab Ancilla p̄ amarulētam īsultationē
merobibula uocaret̄ tā fedum / tā erubescēdum / id

maledictum eē cognouit : ut cōfestim dānata ebrie
 tatis feditate Ad sobrietatem sese cōtulerit biberitq;
 deinceps uinum aquatissimum dilutissimūq; Ex
 cutite iudices iudicia mortaliū : Introgate passim
 omnes. Audietis hominem ferme neminē eē : q nō
 scortator & aleator a cōuitiatoribus cōpellari malit
 q̄ temulentus : adeo cunctis inoleuit intellectus rei
 fedissimæ spurcissimiq; conuittii. Adde quot rixas
 quot cedes / quot facinora penitēda / fecerūt hoīes ui
 no inflāmati. & bacchi hirsu pcussi . Nā uinū ut li
 bris esdræ testatum est / seducit mentem / & uinolēti **Esdra**
 sumunt gladios; q cum e uino emerferint & surrexe
 rint / nō meminerunt quæ gesserunt; ille Alexander
 magnus cuius Paulo ante o frater exemplo gloria
 baris : Non ne clytum charissimum sibi ac fidelissi **Clytus in**
 mum inter epulas trāffodit ? Nō ne amicos in temu **terfectus**
 lentia plures iteremit ? cuius exēplum scriptores nō **ab alexā**
 ideo referunt ut nos ad ebrietatē inuitēt. put tu opi **dro .**
 naris; sed ut ab ebrietate deterreāt: Cogita q̄s clades **In temu /**
 ediderit publica ebrietas: hæc gētes bellicosas hosti **tiam.**
 bus tradidit / hæc cōtumacissimo & iugum recusā
 tes ī alienum redegit arbitriū: hæc inuictos acie me
 ro domuit: Sic Syracusæ ī manum marcelli ditio
 nēq; Romanorū puenerunt. Sic massagetæ / a p̄sis p
 fligātur: & uino merſi capiuntur. Quod igitur iudi
 ces uitiū fedius p̄brosius / deterius / esse pōt ? q̄ ebrie
 tas : qua sanitas mentis concutit : ualitudo corpo /

nis profligat: p̄rimonia atterrūt / fama pulsāt / quā
 rixā / cedes / ifāda facinora nec nō urbiū excidia sub
 sequūt. Stoicorū dogma: quo callide magis q̄ uere
 tradit̄ ἵσα τὰ ἀμαρτηματα εἶναι. id est peccata
 paria eē: quotidie refellit uita / s̄esus cōis ipugnat ui
 tia n̄sa redarguūt: q̄ haud dubie iparia & aliud alio
 maius esse nemo non cernit: hoc etiam cecis liquet
 ebrietatis labem tanto q̄ scortatus & alex esse fedio
 rem / quanto plura preciosioraque sunt illa: quæ per
 temulentiam amittimus q̄ quæ per aleam scortatio
 nēq; deperdimus. Verū audi frater quo rem dedu
 camus: sint cætera omnia inter nos paria / uel si ita
 maui / sint ī nobis duobus flagitiosiora. sit fornica
 tio / sit alea / uitiositas fedior q̄ temulentia sit tua me
 lior q̄ nostra cōditio: uincas tu ex reliquis partibus.
 Vnum tamē nobis concedas. uelis nolis necesse est
 mentem ebriosis concuti / ingenium obnubilari / sen
 sus omnis fieri lapsabundos & hominē exire ex ho
 minis potestate: quo cōcesso uictores sum⁹: cū huic
 uel soli uitio par sit nihil. & nihil secū dum: finge / ex
 cogita / cōminiscere qd̄ lubet nūq; tñ ipetrabis qn no
 bis cōstet mēs & aiūs: quæ ī te ebrietas concutit atq;
 demētat. Demētia aut̄ mētis & ifanitate ai gliscēte
 hō hoīs nomē amittit: & nihil feri differt a brutis ani
 mātib⁹: ex quo fit omniū deterrimus fedissimusq;.

Quod autem frater uinum preconio laudis extulit
 & ex sententia Asclepiadis uix deorum potentia

Peccata ī
 paria.

Ebrietas
 demētat.

æquari posse pronūciauit Volfellis pugnat nō gla
 diotcū neq; nos inuiti iudices bibamus/neque uinū
 culpem? sed uinolētiā: Scim⁹ duos eē liquores cor Duo li/
 porib⁹ hūanis gratissimos itus uini foris olei: scimus quores.
 nihil uirib⁹ cōporis eē utilius uīo si modus adsit: sci
 mus uīo stōachū recreari/appetētiā ciborū iuitari tri
 stitiæ curā hebetari/algorē expelli tōnū ꝑciliari: sed
 si modice/uel pou⁹ itra modū hauriat: fuit ergo sup
 uacāea illa i uini laudes excursio qđ nullus ifamat:
 Veg; eniuero ebrietas qđ agit/ebrius qđ culpā/ qđ ex
 cusatōe excusabilis fieri pōt: qđ dēfēsiōe dēfēdi: an au
 ctoritate platonis te ipm rutaber: quē ueluti temulē
 tiæ suasorē ac magistrū citaasti: falso: scito. n. bone ff Sētentia
 lege platōica ebrietatē istā turpissimā: qđ labefacer & platonis.
 imiuef hoīum mētes solet: cui⁹ reatū hodie tu susti
 nes: mīme laudari: sed liberaliorē paulo iucūdiorē/
 qđ uini iuitationē: qđ fieret sub qbusdā qđ si magistris
 cōiuiorū sobriis: nō iprobari: imo ut scias decreta pla
 tōica nō a te stare sed a nobis: itellige qđ tope ab illo
 culpet ebrietas. decernit diuīus p̄hs pueris merū aq
 potū: uīoq; iterdicto uetat ignē igne icitari. idē iubet
 spōsū & spōsā dar opā liberis & abstemios eē ut cō
 ceptus fiat solidus & getus: cū ebrii tāq; mente capti
 ad generationē sint iuitiles. qđpe cū uerisimile sit ex
 temulētis fetus tā mēbris qđ moribus tortuosos pge
 nerari. Quod herculē bibacē Alexādrū temulentū
 Catonem uino hilarari solitum teq; illorum imita/

Imitanda
uirtutes
uiciosorum.

tozem esse gloriabundus memorasti. dic quæso o fra-
ter placent ne tibi tanti uiri pro archetypo & exēpla-
ri quod sequaris? Age dum imitare illos totos. & si-
cut uitii affectator uideri uis sic imitator esto uirtu-
tū ppe p illoꝝ cuncta uestigia: effinge nobis ac red-
de monstrorum profligatione Herculem/ reꝝ ma-
gnitudine Alexandrum. morum sanctitudine Ca-
tonem: Tunc in te tā ignoscibilis erit ebrietas q̄ fuit
in illis: Tunc nemo tibi negocium faceffet: Tūc no-
biscum tibi nulla crit controuersia de paterna here-
ditate: Cedemus ultro bonis: eris tu extra oēm iudi-
cii Aleā sequestratus: Nos duo inter nos disceptabi-
mus. uter ex nobis sit exheres p̄nunciādu. te in tu-
toꝝte in uado salutis collocato. Sed quæ est ista per-
uersitas improbitas/ iniquitas? uelle magnis heroi-
bus uitiositate esse cōsimilē / uirtutibus uero longe
dissimilem? uelle sequi fugienda/ fugere sequenda/
uelle mala imitari bona nō aspicere? placeat tibi i Ca-
tone ebrietas? placeat & grauitas/ frugalitas/ integri-
tas/ doctrina/ mores/ ceteraq; uirtutes oēs. quaz dic-
tus ē norma/ auctor/ exēplar / Scito tamen magnos
illos uiros nō uino ingeniū mentēq; ut tu: quotidia-
nis ebrietatibus igurgitasse. Nec enim i pectoribus
magnis ullum eē pōt honestoꝝ turpiūque cōsortiū.
Sed p fomēto laborē quos dies noctesque exantla-
bāt sese iterdū largioribus poculis inuitasse: Quoꝝ
labecula uirtutibus obūbrat. Ad quos cū tu nulla

Laus Ca-
tonis,

exparte laudabili aspirēs / desine illoꝝ exemplis / tua
 pbra fulcire: Quoz uirtutes nō assequeris. Desine
 illos iactitare qui abste hoc in iudicio noīati faciunt
 cām tuā fediorē / turpiorē / deteriorē / q̄ si nusq̄ noīas /
 ses. Demiramur o frater te ī hac noīatiōe silēter p̄te
 risse Tiberiū Cæsarē / cuius utpote maximi Roma
 noꝝ impatoris exēplo cā tua roborari potuisset: qui
 pp̄ nimīā uini auiditatē / p̄ Tiberio Claudio Nerōe.
 Biberi⁹ Caldus mero uocabat⁹: q̄ p̄sonē urbis Ro Biberius
 mæ p̄fectū fecit: qd̄ biduo cōtinuo duabusq̄ nocti Caldus
 bus p̄ potationē apd̄ se ipsum cōtinuasset. Atq̄ exē Mero.
 pla uitiosoz quāuis illustria magis officunt uinolē
 tix reo q̄ patrocinať. Quod si iudices ī uitis defen
 dēdis atq̄ excusandis ualeat auctoritas p̄cipū / nos
 quoq̄ maximi impatores excusāt: Nāq̄ memoriæ
 p̄ditū ē Cæsarē Augustū: q̄ uiuus habitus ē diuus. August⁹
 quo nihil maius / melius ue terris / fuisse alex cupidif aleator.
 simū / & diebus festis / p̄festisq̄ lusisse: Claudiū quo Cladius
 q̄ impatorē de arte Alex librū cōposuisse cuius stu liber de a
 diosissimus adeo fuit: ut solitus sit ēt ī gestatorio lu
 lea.
 dere: Meretricarios uero extitisse tā multos: ut So / Solomō
 lomon Quo nil sapiētius / greges cōcubinaꝝ p̄pe ī meretri /
 numerabiliū habuisse p̄dat. ut Cæsarē dictatorem / carius.
 omniū muliez uiz dictitauerit. Sed nobis uitia no
 stra dilueť exēplis p̄cipalibus nō ē in aīo. nec libet
 ea defensione: quæ haud dubie potētissima ē / uti: ut
 dicamus nihil eē ī rez natura tā necessariū / tāq̄ ex /

petibile quod uenerium concubitum: Quo ex terris sublato
 cuncta animantium genera citissime deficiant atque intermo-
 riantur necesse est. excedat age dum ut Senecae uerbis utar
 rebus humanis uenus orbis iacebit solido turpis situ.
 Tolle ex commercio mortalium meretricias amationes
 cuncta uidebis misceri perturbarique libidibus incestis. non
 iuuat in iudicio coram uobis iudices: Allegari aleam illic
 esse uitae uoluptariae atque animorum oblectamentum qua ocio
 si mortales estiuorum dierum aetius torētissimos fallunt:
 quae a cibo a mensa salubriter utuntur cum id horae ex precep-
 to maximorum medicorum omnis animi corporisque Agitatio sit in-
 utilis: Sed nobis nihil praesint haec admicula iudices
 Ad causam nostram roboranda. imo simpliciter & ingenue
 protestemur nos esse criminosos/nos uitiosos/sed crimio-
 siorē/sed uitiosiorē esse fratrem idubitanter asserimus.
 idque uidemur argumentis satis probabilibus hactenus de-
 monstrasse: Verum ut uobis iudices hoc magis liquat: ut
 feditas tanti uitii fiat manifestior: deique ut scrupulus
 nullus mentibus uestris intereat quoniam uinolentum fornicario
 Et lusore fediorē uitiosiorēque iudicetis libet hoc po-
 tissimum in loco rhetoricari: Et quoniam aduersarius per
 exempla fletitiasque nobilium scriptorum expatiatus est nos
 quoque exemplis nos dictis philosophorum oratorum ecclesiastico-
 rum edocēter explicabimus ebrietate fuisse sepe apud pri-
 scos detestabile: perniciosaque conuitiis ab optimis quibusque
 praeuide ac insigniter perniciosa. Erunt haec non iucunda cogni-
 tu nec iutilia flatu nec eruditis auribus aspernanda uos

mō ut attēte p̄terita audiuiſtis ita attēte ac lubētibꝫ
 aīs reliqꝫ audite: lacedemōii illi frugaliffimi. Et ly exēplum
 curgi legibꝫ bñ iſtituti. cū ab ebrietate p̄inde ac re fe laconicū.
 diſſima iuuetutē abduceſ uellēt hūc morē obſerua
 bāt: ut i feſtiuitate ſeruos q̄ ilotæ uocāt largo mero i Ilotæ.
 gurgitatos i cōiuiua iuuenū d̄duci iuberēt: ut illi ſpe
 ctātes ebrioz turpitudinē ebrietatē ueluti rē fedā ac
 d̄formē phorreſcerēt: Plato / Ariſtoteles. Eusebi⁹ & Lex poe
 maxius medicoz galen⁹ dilaudāt legē carthaginē / norum.
 ſiū: q̄ dū militāt & caſtrē ſibꝫ rebo icūbūt uinū null⁹
 guſtaſ p̄mittit: ſed oēs toto militiæ tēpe aquā bibūt
 Tāqꝫ uio ad ferēdū laborē hoies remolleſcāt. Cæſar Sueui.
 auctō ē ſueuoſ germāiæ populōſ uinū ad ſe oīo ipor
 tari n̄ ſineſ: qđ ea re ſubneruari corpa arbitrat̄: chere Egyptii
 mon ſtoic⁹ narrat priſcoſ egypti ſacerdotēſ carnibꝫ ſacerdo
 & uio ſēp abſtiuiſſe: ex eo tēpe quo cepiſſent diuio tes ſobrii.
 cultui opari: ut ſēſus tenuitate forēt uegetiores. Iose
 ph⁹ / philo / eusebius / hierōym⁹ pdiderūt Eſſeoſ i u Eſſei inui
 dea abſtemioſ fuiſſe & iuinioſ: quotidianūqꝫ ieiūiū
 uertiffi i naturā: apđ Romāoſ atqꝫ oī i latio ſemiæ
 etatē abſtemiā egiffi hoc ē uio abſtiuiſſe memorāt. Feminæ
 Qđ ſi ulla iuenta eēt uinū bibēſ: mōte mulctabat̄ / R. abſte
 Vt auctor ē Diōyſi⁹ i libris antiqꝫ: ex n̄riſ quoqꝫ miæ.
 celeberrimi ſcriptoreſ ſcripſere uxorē egnatii qđ ui
 nū bibiſſet e dolio iſterfectā fuſſe a marito: eūqꝫ cediffi
 a romulo abſolutū: Fabi⁹ p̄ictor i analibꝫ ſuiſ tradi
 dit m̄io nā qđ loculoſ i qb⁹ erāt clauēſ uiarīæ cellæ

resignauisset / a suis iedia mori coactam. Cn. Domi-
tius iudex mulierē dote mulctauit: qđ uinū bibisset
uiro isciēte. ob hoc ppīq̄ ut inqt. M. Cato & repetit

Osculatō Tertullianus in Apologetico osculū feminis dar so
feminay. liti erāt: ut spiritu indicarent an uinū olerēt: & medi
usfidius usu uini imodico ianua uirtutis claudit / ui

Apolloni tiis apit. Apollonius Tyane⁹: quo nil sanctius nil
us hydro diuinius iter hoies: fuit hydropota hoc est aquæ po-
pota. tor uinū tāq̄ ingenii pestē reformidans. Diuus Hie

Vinū ue/ ronymus p̄cipit uirgini Christianæ uinum tāq̄ ue/
nenum, nenū eē fugiēdū: idē clericis uino p̄pe iterdicit: qui
scribens ad Nepotianū nūq̄ inqt uinū redoleas: ne

audias illud philosophi: hoc non ē osculū porrigere
sed uinum propinare. M. Tullius inter pleraq̄ alia
p̄brofa quæ Pisoni obiectat: id quoq̄ maximo pro

bro dat q̄ uinolētus ore fetido teterrimā popinā in
Arron ar/ halasset. Quid multa / deus in leuitico ad Arron ar-
chiereus. chirea hoc ē pontificē uinū inqt & oē qđ inebriaſ

pōt nō biberis: tu & filli tui qñ intrabitis tabernacu-
lū testimonii ne moriamini: qñ etiā dei cōsectaneus
electiōis uas. & scripturay sanctay armariū aposto

Pauli p̄ce lus Paulus uinolētiā dānās ī epistola ad Timotheū
ptum. p̄cipit episcopū sobriū eē debere: minimeq̄ uinolē-
tū: hīc ī decretis canonicis est illud memoratissimū:

Vinolētum sacerdotē. & Apostolus dānat & uetus
lex p̄hibet: Sacerdotes q̄ ministrāt in tēplo dei p̄hi-
bent uinum bibere & sicerā: ne crapula & ebrietate

SCORTATORE ALEATORE.

Corda eorū prægrauētur: Sicerra aut̄ hebreo sermo
 ne oīs potio nūcupat̄: qua q̄s iebriari potest: Quic
 qd̄ inebriat statū mētis euertit. Ante diluuiū homi
 nes erāt sicci sobrii iuini nullo uini usu nulla cultu
 ra uinearū: post diluuiū ut sacris litteris p̄ditū ē Pri
 mus Noe plātauit uineā bibēs q̄ uinū illico inebria
 tus est. Itaq̄ nec uinū suo pepcit auctori. In penta
 teucho quoq̄ legimus Ebrietatē iesti causā fuisse: Ebrietas
 Cū patrē lotopcā filiaē inebriassent. moxq̄ ex ebrie
 tate ad incestū cōcubitū ifandūq̄ illexissent. Ex illo
 tēpore mortales uini feruor / Ex feruore ebrietas ex
 ebrietate iuerecūdia / iestū / furor / inuasit: Tūc temu
 lētia uariis motibus mētes hominū cōcutere coepit:
 Ita ut alii fierēt Rixosi & furētes / alii iocosi & loqua
 ces / alii sōnulēti / Alii lachrymabūdi / Et. n. uinū eā
 dē uī habet quā bilis atra uariā scilicet & multiformis.
 mē / sup̄ qua re nobile est problema nobilissimi phi
 losophorū Aristotelis. Vnde uidet̄ Oratius Flaccus
 illd̄ mutuatus / O nata mecū cōsule māilio / seu tu q̄
 relas siue geris iocos / seu rixas / & insanos A mores:
 seu facilē pia testa somnū: diōysi⁹ q̄ uulgo bacchus Bacchus
 quē ethnici scriptores uini reptorē p̄hibēt: cornutus cū corni
 figuratur nō tā q̄ boues cornigeros iugo copulaue
 rit: Vt Diodorus credidit q̄ qd̄ ex uini feruore temu
 lēti ad temeritatē p̄liuiter erigātur fiātq̄ ipetuosi:
 & q̄si cornupetæ. Tunc paup̄ sumit cornua / Tūc hu
 militatis oblitus erigit̄ i tumorē: Q̄ d̄ uero bacchū

DE EBRIOSO

inter deos relatū & uindemiatorē inter sidera collo-
 catū iactāticulus frater gloriosa p̄dicatiōe narrauit/
 nihil sane id ad causam ip̄ius fulciendā p̄ficit. Aut
 si cōmēta poetica p̄ argumētis ualēt/ualeat & illud.
 Quod uenus nostra Clarissimū sibi in celo sidus
 uēdicauit : qđ uenus inter celicolas Dominat̄ cuius
 natura cūcta generātur in terris : Quā almā quam
 diuū hominūq; uoluptatē celeberrimi cōditores ap-
Anachar pellāt: Ad hęc anacharsis ille : q apđ socordissimos
sis. scythas sapiēs natus est p̄didit uitem/uuas tris ferre
 primā uoluptatis secūdā ebrietatis/ Tertiā cōtu-
Tres uua meliā: Esopus fabulator cōsimile qđdā dixisse tra-
in uitæ. ditur. Celebre est illud sapiētis uiri : siue is Esopus/
 siue anacharsis siue alius quispiā fuerit/ dictū super
Prima. mēsam: prima inqt Cratera ad sitū pertinet Secūda
Cratera ad hilaritatē Tertia ad uoluptatē/ quarta ad insanīā:
ad sitim. si quartū poculū potores reddit isanos quid quater
 quaterna qđ quater dena/ pocula efficient? nō ne su-
 pra omnē furorem/ supra omnem insaniam reddēt
 insanissimos? Atqui cōstat uinolētos homines q̄to
 plus biberint tātō plus sitire/ Et exhibēdi cōsuetudi-
 ne augeri auiditatem. Vt merito hoc genus homi-
 nes ad perdenda uina geniti eē uideātur. Nouellius
 mediolanēsis Tribus congiis epotis uno ip̄etu tri-
 cōgius cognominari nō erubuit: gloriā scilicet ex ui-
Tricon- tio fedissimo captās/ & cū oē uitū tātō criminiosius
gius. sit quāto maior est ille qui peccat/ qua nota: quo p̄/

bro uellicādus pscidēdulq; ē Bonofus Romanus **Bonofus**
 imperator: Quē miramur a fratre p̄teritū esse ī mē **Bibofus.**
 tione uinolētoꝝ: Qui bibit quātū hominū nemo:
 De quo Aurelianus dicere solebat non ut uiuat na
 tus est sed ut bibat: qui quātū bibendo turpiter in/
 gesserat tantū meiēdo turpius egerebat: qui supatus
 a Probo cū uitam laqueo finiens se p̄silem fecisset
 iocus inotuit. Amphorā p̄dere nō hominē: procla **Ampho**
 mat Solomon luxuriosa res uinum / & tumultuosa **rā p̄dere**
 ebrietas: quicūq; his delectatur non erit sapiēs: Idē nō hoīem
 interdicit: ne simus in cōuiuio potatoꝝ. subrisimus
 paulo ante iudices audiētes fratrem incōtinentes atq;
 intēperantes appellātem eos: qui aphrodisia colunt
 indulgētq; rebus ueneriis citantēq; Aristotelis testi
 moniū. Ex p̄blematis: tāq; Aristoteles solos ακολα/
 στους και ακραταισ .i. intemperantes & inconti- **Intēperā**
 nētes homines uenerios mulierariosq; appellādos **tes īconti**
 esse censeat. Agedū recita q̄so bone frater totū Ari- **ntes.**
 stotelicū p̄blema: uidebis te quoq; eodē loco habē/
 dum eadem suggillatione notādum. Eisdem uoca
 bulis nominādum esse. Et. n. ut res tota iudices col
 liq̄scat scribit inelytissimus philosophoꝝ: quicq; esse
 hoīum sensus: p̄ quos uoluptas q̄rat: oēm̄q; ex his
 imodicā uoluptatē / turpē atq; īpbā existimari. sed **Voluptas**
 enī īqt q̄ nimia ex gustu & tactu ē: ea uoluptas om- **ex gustu**
 niū reꝝ: fedissima ē: eosq; maxie q̄ duab; istis bellui **& tactu**
 nis uoluptatibus se dediderūt incōtinentes appellare **pecunia,**

solemus: tanq̄ in pecudum ferorūq; animalium numero habeatur quisquis est his ferinis uoluptatib⁹ deuictus: Cū ceteræ ex tribus aliis sensibus puenientes hominū eē tantū ppriæ uideātur: Hæc sunt Aristotelica. hæc ex prōptuario philosophico d̄p̄opta: Vbi nō minus uoluptas gustatus: qua haud dubie potus quoq; cōtinet̄ q̄ uoluptas tactus cōcubitusq; taxat̄. q̄ aut̄ ridiculū sit. Id alteri opprobrire qd̄ ī te statī retorqueri possit nullus ignorat. Verum anteq̄ digrediamur ab huiusce fedissimæ uitio sitatis infectione/ subiiciemus opera ebrietatis utentes nō nostris uerbis sed plinianis: quæ ī ore ī pectore omniū habenda sunt/ dignaq; quæ ubiq; nō ibi tantū memorentur: ad castigandā hanc inexplebilē bibendi auiditatem audite ergo Plinium ī temulentiaē uitia sic perorātem. Tūc auidi Matronam oculi licentur Tunc animi secreta proferuntur. Alii testamēta sua nuncupant. Alii mortifera loquuntur: redituraq; per iugulum uoces non continent: q̄ multis ita interemptis. Vulgoq; ueritas iam attributa uino est. interea ut optime cadat solem orientem nō uident/ ac minus diu uiuūt. Hinc pallor & genæ pendulæ: oculorum ulcera: Tremulæ manus effundentes plena uasa & quæ sit poena presens / furiales somni & inquietas nocturna. premiumq; summum ebrietatis libido portentosa / ac iucundum nefas. postera die ex ore halitus fetidi/ ac fere rerum omnium obliuio/

Verba.
Plinii in
Ebrieta/
tem.

morsq; memoriæ: Rapere se ita uitam p̄dicant cum
 priorem diem quotidie pdant: illi uero & uenientē.
 Hæc pliniana i temulentos poratio: hæc castigatio
 censoria tā seuera tā luculenta: tā uera: quē nō reuo-
 cet ab ebrietate ad sobrietatē: a meracis portionibus
 ad dilutissimas aquatissimasque: a uinaria cæna ad
 prandiū caninum: Quis hæc audiēs: Quis hæc le-
 gens nō repēte temulentia fugiat ac excret: pinde
 quasi uitioꝝ oīum fedissimā spurcissimā defamatif-
 simā: Quis iudex ea auctoritate ea sapientia p̄di-
 tus: qua uos estis: non euestigio pnūciat cōtra ebrio-
 sum cōtraq; ebrietatem: sed iā tempus est canere re-
 ceptui: ne dū uicē taliōis iplodimus: Dum fraternā
 taxationē relaxamus: dū mutua flagitii ex p̄bratioe
 par pari referre studem? imodici atq; imoderati fu-
 isse uideamur. Adnotasse uos iudices iā dudū credi-
 mus aliquanta nos: quæ obiectauerit frater: irrefuta
 tā irrepussaq; quasi dissimulāter p̄terisse. Ita est iu-
 dices: nec inficias imus. Nā eius tātū est: q se ipecca-
 bilem & ut græci dicūt ἀναμαρτητοῦ ostendere
 uelit: p̄bra & criminatiōes oīs singillatū diluere atq;

Prādiūm
Caninū.

Epilogus

refellere. Nos uero nostras noxas: nra flagitia neq;
 inficiamur ut insontes: neq; excusamus ut multi:
 neq; iactamus ut frater. Fedū est turpe est ludere &
 fornicari. Erubescēdū nomē est meretricarii & alea-
 toris. Crimen utriusq; nrm ifame: detrimentosum:
 rephensibile esse nō negamus: atq; etiā ultro p̄fite!

mur. sed uitiositatem fraternam nostræ uitiositati
 nostrisq; flagitiis asserimus esse anteponeâ. Dixi-
 mus ex ebrietate nō solū famā & opes labefactari
 qd' in nobis potissimū carpsit frater: sed mētem ani-
 mū sensus oēs cōcuti/mutari/pturbari euidentissime
 docuimus. Quia feditate nil fedius: quo uitio nil ui-
 tiosius esse aut dici pōt. Ostēdimus q̄tas clades exi-
 tia funera mortalibus ebrietas intulerit. Catalogo
 quoq; quasi quodā p̄ exēpla per auctoritates p̄ dic-
 ta nobilium cōditōꝝ decurrimus indicātes quēad-
 modū Temulētia omnibus seculis supra oēm uitio-
 sitatem dānata conscissa infamata ē. Qd' sup̄est ue-
 stræ prudentiæ ē iudices/uestræq; grauitatis diligē-
 ter crimina nostra pensitare: & uelut ī librili colloca-
 ta perpendere: & quem ex nobis tribus turpiorem
 fediolemque iudicaueritis / in illum pronuciare.
 Nihil.n. ueremur: quin secundum nos pronūcietis/
 quin uobis/qui sapientissimi estis: idē uideatur/qd'
 tot scriptorib⁹ celeberrimis uisum ē. Qd' rōes sua-
 dent/exēpla corroborāt: sensus cōis affirmat. Itaq;
 causam nostrā iudices fidei uestræ prudentiæq; cō-
 mittimus. & si apte cognoscitis: sicut p̄fecto nostis/
 ebrietatem longe fediolem esse atq; uitiosiolem/ex
 hæredate q̄sumus fratrem: & nos iudicio uestro li-
 berare: Sententiis absoluite: ut hæreditate paterna
 beneficio uestro perfruamur. Diximus.

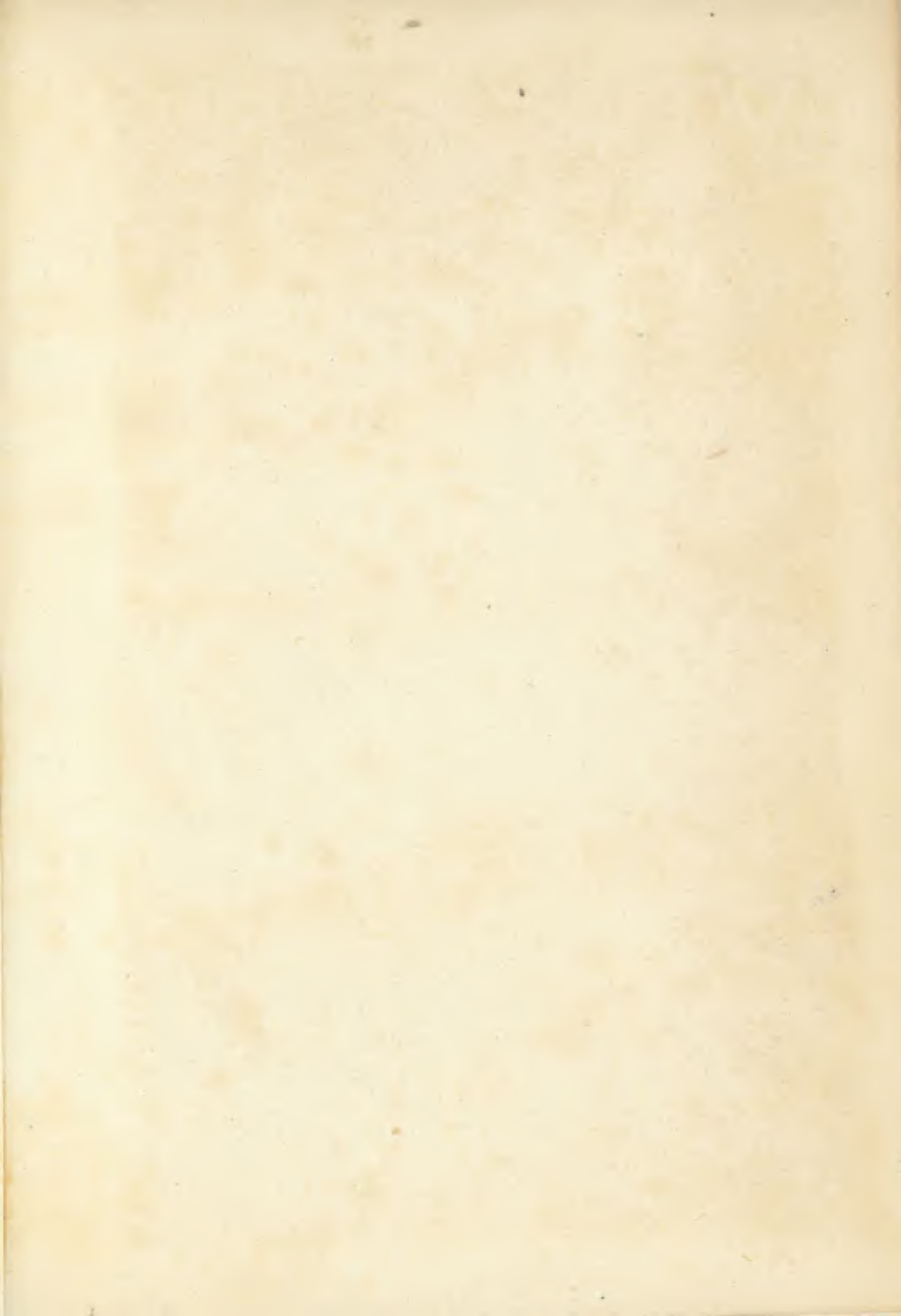
∴ F I N I S ∴

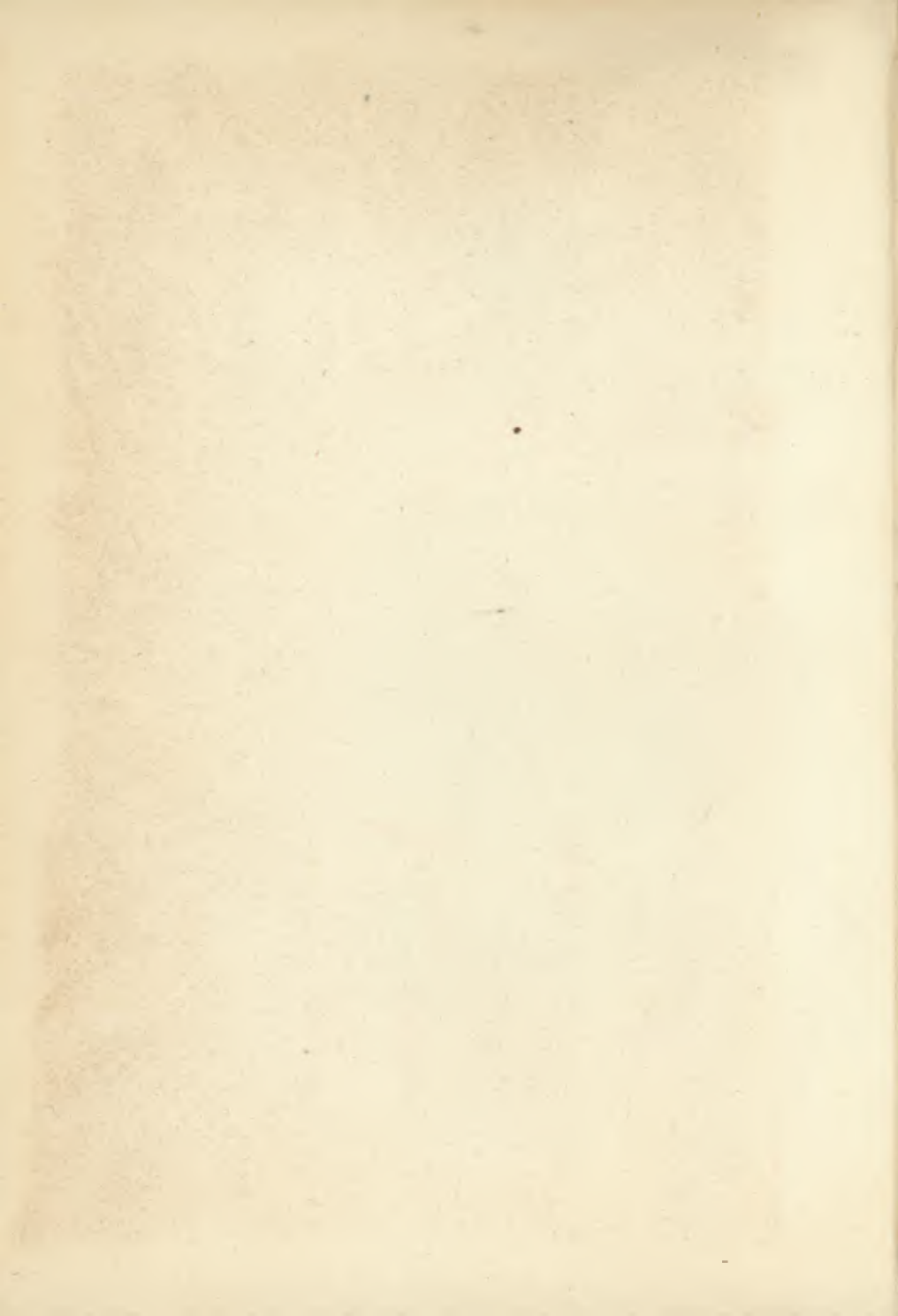
Impressum Bononiæ a Benedicto Hectoris Dili-
 genter & emendate Anno Salutis Milesi-
 mo undequingentesimo. Illus. Io.
 Ben. Reipu. Bononiensis
 habenas feliciter
 moderã-
 te.

REGESTVM Huius operis, a.iiii. b.iiii. c.ii.

Ex. completo com do fls.

